

بررسی تاثیر اهرم بدهی عملیاتی بر سودآوری آتی و نسبت قیمت به ارزش دفتری سهام
(در بورس اوراق بهادار تهران)

مهدی قلیلوی تبریزی، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

سجاد کریمی، کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه اصفهان

قاسم سلیمانی، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت مالی دانشگاه اصفهان

چکیده

تصمیمات تامین مالی و سرمایه‌گذاری شرکت‌ها، تصمیماتی هستند که با آینده نگری اتخاذ می‌شوند. شرکت‌ها در تصمیمات تامین مالی، ریسک هر کدام از ابزارهای مالی را ارزیابی نموده و ابزارهایی را انتخاب می‌نمایند که بر بازده سهامداران و ارزش شرکت حداکثر تاثیر مثبت را داشته باشد. از جمله ابزارهای مالی به کارگرفته شده توسط مدیران مالی شرکت‌ها بدهی‌های عملیاتی است. هدف اصلی این پژوهش، بررسی تاثیر بدهی عملیاتی بر شاخص‌های عملکردی شرکت یعنی سودآوری و نسبت قیمت به ارزش دفتری می‌باشد. بدین منظور در این پژوهش، اجزاء بدهی عملیاتی، یعنی بدهی عملیاتی قراردادی و برآوردی به عنوان متغیرهای مستقل اصلی به کار گرفته می‌شوند و تاثیر هر یک از این متغیرها به طور جداگانه بر سودآوری سهامداران و نسبت قیمت به ارزش دفتری بررسی گردیده است. نمونه پژوهش متشکل از ۷۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۷۹-۱۳۸۷ است. در این پژوهش از آزمون رگرسیون چند متغیره به روش داده‌های تابلویی و داده‌های تلفیقی جهت تعیین معنادار بودن ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته استفاده گردیده است. برای تعیین نوع داده‌های ترکیبی از آزمون F لیمر و بر حسب مورد آزمون هاسمن استفاده شده است. همچنین برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از آزمون‌های F فیشر و t- استیودنت استفاده گردیده است.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بدهی عملیاتی برآوردی با سودآوری آتی و نسبت قیمت به ارزش دفتری رابطه مثبت و معناداری دارد در حالی که بدهی عملیاتی قراردادی با معیارهای عملکردی شرکت (سودآوری آتی و نسبت P/B) رابطه معنی‌داری ندارد.

واژگان کلیدی: بدهی عملیاتی قراردادی، بدهی عملیاتی برآوردی، بازده حقوق صاحبان سهام عادی، نسبت قیمت به ارزش دفتری